

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Έτος 2000
Ένατη συναυλία

ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΕΛΕΤΩΝ
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Παρασκευή 10 Μαρτίου 2000, ώρα 21.00

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Διευθυντής Κ.Ο.Θ.:

Λεωνίδα Καβάκος

Συμβούλιο Ειδικού Ταμείου Οργανώσεως Συναυλιών:

Πέτρος Παπασαραντόπουλος
Κωνσταντίνος Χατζηκωνσταντίνου
Χριστίνα Γρίμπα
Σπύρος Μπαρούτας
Μάνος Ρουμελιώτης

Καλλιτεχνική επιτροπή:

Μίκης Μιχαηλίδης
Δημήτρης Πάτρας
Γιώργος Πολίτης
Δημήτρης Χανδράκης

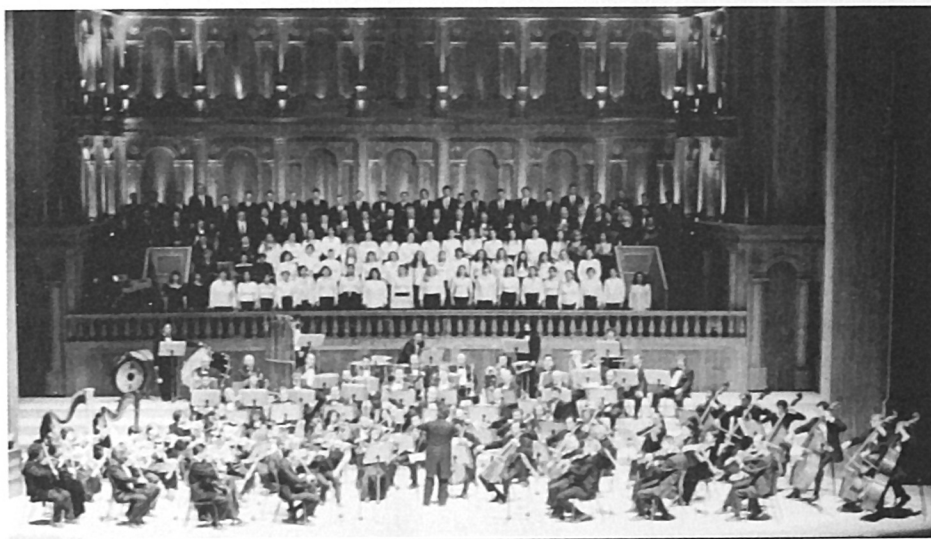
- .....
- Η ΚΟΘ διατηρεί το δικαίωμα - αν χρειαστεί - να τροποποιήσει το πρόγραμμα.
  - Η είσοδος μετά την έναρξη της συναυλίας επιτρέπεται μόνο στο διάλειμμα.
  - Για οποιαδήποτε ανατύπωση κειμένων ή φωτογραφιών καθώς και για φωτογράφιση, μαγνητοσκόπηση ή ηχογράφιση των συναυλιών απαιτείται άδεια από τη Διεύθυνση της Κ.Ο.Θ.
  - Η Κ.Ο.Θ. έχει το δικαίωμα υπερτιμημένων εισιτηρίων σε ειδικές περιπτώσεις μετακαλούμενων καλλιτεχνών.
  - Η είσοδος στη συναυλία επιτρέπεται και σε παιδιά 8 ετών και άνω.

Συναυλία
**ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

Διευθυντής ορχήστρας
RICHARD STUDT

Δuo πιάνου
**ΜΕΡΟΠΗ ΚΟΛΛΑΡΟΥ
ΡΕΙΜΑ ΡΑΙΙΑΣ**

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η Κ.Ο.Θ. στη γιορτή εγκαινίων του Μεγάρου Μουσικής Θεσσαλονίκης, Κυριακή 2 Ιανουαρίου 2000
(Το Νικητήριο, Δ' μέρος από τη Συμφωνία της Λεβεντιάς του Μανώλη Καλομοίρη)

Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης ιδρύθηκε το 1959 ως τμήμα του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης με τον αρχικό τίτλο 'Συμφωνική Ορχήστρα Βορείου Ελλάδος' (Σ.Ο.Β.Ε.).

Τον Νοέμβριο του 1969, έπειτα από συνεχείς προσπάθειες του Σόλωνα Μιχαηλίδη, ιδρυτή και μόνιμου διευθυντή της Σ.Ο.Β.Ε., η ορχήστρα κρατικοποιήθηκε και πήρε τον τίτλο Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, Κ.Ο.Θ.

Η Κ.Ο.Θ. συνεργάστηκε με παγκοσμίου φήμης αρχιμουσικούς και σολίστες. Από το 1966 συμμετέχει τακτικά στο Φεστιβάλ Αθηνών και στα ΔΗΜΗΤΡΙΑ Θεσσαλονίκης, αντιπροσωπεύοντας επάξια το βορειοελλαδικό δυναμικό. Στην πορεία της η Κ.Ο.Θ. προσπάθησε να λειτουργήσει πολύπλευρα. Γιόρτασε τα 30 χρόνια της ίδρυσής της με συναυλίες στη Λεμεσό και την Λευκωσία το 1989 τιμώντας ταυτοχρόνως τον ιδρυτή της μάεστρο και δάσκαλο Σόλωνα Μιχαηλίδη.

Πρωτοπαρουσίασε πολλά έργα ελλήνων συνθετών και πραγματοποίησε εκδηλώσεις — αφιερώματα στη μνήμη συνθετών, όπως των *Καλομοίρη, Νικήτα, Βάρβογλη, Ευαγγελάτου, Μιχαηλίδη* και άλλων. Στο διαγωνισμό νέων καλλιτεχνών που οργάνωσε επί σειρά ετών, παρουσίαζε τους επιτυχόντες σε συναυλίες. Στην αίθουσα Αυλαία λειτούργησε την Ορχήστρα Νέων της Κ.Ο.Θ. και έδωσε την ευκαιρία σε πολλούς ταλαντούχους νέους να εμφανιστούν είτε ως σολίστ, είτε ως μέλη μικρών συνόλων.

Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης εκτός από τις τακτικές της εμφανίσεις, έδωσε συναυλίες για τη *Διεθνή Αμνηστία*, για τη *μνήμη του Πολυτεχνείου*, καθώς και συναυλίες σε σχολεία, εργοστάσια, πολιτιστικά κέντρα και σε πολλές πόλεις της Ελλάδας. Συμμετείχε σε Φεστιβάλ του ελληνικού χώρου, στο Festival International "Zino Francescatti" της Μασσαλίας και σε συναυλίες και Φεστιβάλ Μουσικής Δωματίου στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών.

Στις 2 Ιανουαρίου 2000 η ΚΟΘ συμμετείχε στη *Γιορτή εγκαινίων* του Μεγάρου Μουσικής Θεσσαλονίκης.

RICHARD STUDT

Ο αρχιμουσικός και φημισμένος βιολιστής Richard Studt 4 χρονών άρχισε μαθήματα βιολιού και ήδη στην εφηβεία του ήταν μέλος της Εθνικής Ορχήστρας Νέων της Μεγάλης Βρετανίας. Σπούδασε με τον Manoung Parikian στη Βασιλική Ακαδημία Μουσικής, όπου κέρδισε την υποτροφία «Boise - Mendelssohn», το βραβείο «Marjorie Heyward» και το «Μετάλλιο των Ρεσιτάλ». Το 1968 έγινε μέλος της Ορχήστρας Saint Martin in the Fields, όπου για δέκα χρόνια εμφανιζόταν συχνά και ως σολίστ σε κοντσέρτα, σε δίσκους, σε ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές εκπομπές.

Στα τέλη της δεκαετίας του '70 ο Richard Studt έγινε Concert Master στη Συμφωνική Ορχήστρα του Λονδίνου και εμφανιζόταν ως φιλοξενούμενος καλλιτέχνης στη σειρά των τηλεοπτικών εκπομπών «Previn και Φίλοι», που επιμελούνταν ο André Previn.

Διηύθυνε τα καλλιτεχνικά σχήματα London Virtuosi και Concertante of London, καθώς και το δικό του σύνολο Tate Music Group of London, με το οποίο έκανε εγγραφή σε δίσκο τα τέσσερα κοντσέρτα του Vivaldi, καθώς και δύο σημαντικά έργα που ανακαλύφθηκαν πρόσφατα.

Διεύθυνση ορχήστρας σπούδασε με τον Maurice Hanford και με τον Sir Simon Rattle, ο οποίος εδώ και 25 χρόνια ήταν ο εμπνευστής του. Στη συνέχεια παρακολούθησε σεμινάρια με τον Sergiu Celibidache. Έχει διευθύνει την Ορχήστρα Δωματίου Αθηνών, την Ορχήστρα Ulster, τη Φιλαρμονική της Χάγης, τη Sinfonietta της Δανέζικης Ραδιοφωνίας, την Camerata Roman, τη Φιλαρμονική της Νότιας Βεσφαλίας, τη Συμφωνική της Μπανγκόκ, την Ορχήστρα Δωματίου της Γεωργίας και την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης. Έχει πραγματοποιήσει τέσσερις εμφανίσεις στην Αγγλική τηλεόραση με τη Bournemouth Sinfonietta. Μόλις ανέλαβε τη θέση διευθυντή και βοηθού αρχιμουσικού της Bournemouth Sinfonietta άρχισε στενή συνεργασία με πολλούς ονομαστούς καλλιτέχνες, όπως: Tamas Vasary, Julian Lloyd-Weber, Λεωνίδα Καβάκο, Michaela Petri, Tasmin Little, John Williams, Alfred Brendel και πραγματοποίησε με τη Sinfonietta συναυλίες στην Κωνσταντινούπολη, την Άγκυρα και σε πόλεις της Ρουμανίας.

Ο Richard Studt έχει εγγράψει σε δίσκους έργα Άγγλων και Σκανδιναυών συνθετών για ορχήστρες εγχόρδων, έργα συνθετών του 20ού αιώνα, όπως του Arvo Pärt, καθώς και έργα των Bach και Mozart. Ήδη έχει προγραμματίσει δισκογραφικές εγγραφές έργων διαφόρων συνθετών.

Παράλληλα με τη διεύθυνση της Bournemouth Sinfonietta με ρεπερτόριο από Haendel μέχρι Lutoslawski, ο Richard Studt συνεργάζεται με το BBC, όπου ως μάστερ και σολίστ εξακολουθεί να παίζει το κλασικό ρεπερτόριο του βιολιού, Beethoven, Mozart, Bach, Vivaldi.

Ασχολήθηκε επίσης και με μουσική κινηματογράφου και συνεργάστηκε με τη γνωστή Granada Television.

Ο Richard Studt παίζει στο ονομαστό βιολί *Stradivarius* του 1727, γνωστό ως *Dolphus*.

Ο Reima Rajjas και η Μερόπη Κολλάρου στο πιάνο.

ΜΕΡΟΠΗ ΚΟΛΛΑΡΟΥ

Γεννήθηκε στην Αλεξανδρούπολη. Σπούδασε στο Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης (τάξη Γ. Θυμή), απ' όπου πήρε δίπλωμα πιάνου με διάκριση.

Ως υπότροφος της διεθνούς οργάνωσης «Μουσικά Νειάτα», μελέτησε στο Βέλγιο με την Rosa Sabater και το Noel Lee. Με υποτροφία της Ουγγρικής κυβέρνησης φοίτησε επί πέντε χρόνια στην Ακαδημία «Ferenc Liszt» της Βουδαπέστης, κοντά στους Ferenc Rados (πιάνο) και Gyorgy Kurtag (μουσική δωματίου). Έχει λάβει μέρος σε διεθνή σεμινάρια πιάνου με καθηγητές όπως η Maria Gurcio, ο Gyorg Sebok και ο Tomas Vasary. Παρακολούθησε επίσης σεμινάρια ορχηστρικής με τον Leonard Bernstein.

Η Μερόπη Κολλάρου έχει συμπράξει ως σολίστ με Ουγγρικές, Αυστριακές και Φινλανδικές ορχήστρες. Στην Ελλάδα έχει εμφανιστεί με την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών, την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, την Εθνική Συμφωνική Ορχήστρα της Ελληνικής Ραδιοφωνίας και την Ορχήστρα των Χρωμάτων. Έχει ερμηνεύσει σε Α' εκτέλεση στην Ελλάδα έργα ελλήνων και ξένων συνθετών,

όπως των: Benjamin Britten (πιάνο κοντσέρτο), Aaron Copland, Κυριάκου Σφέτσα, Κώστα Νικήτα, κ.ά. Επίσης έχει δώσει συναυλίες στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών.

Δίδαξε πιάνο στο Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης και στην Ακαδημία Ferenc Liszt.

Διευθύνει το Δημοτικό Ωδείο Αλεξανδρούπολης και είναι υπεύθυνη της σχολής πιάνου του Ωδείου Φίλιππος Νάκας. Από το 1983 επίσης, διδάσκει σε θερινά σεμινάρια πιάνου και μουσικής δωματίου στη Φινλανδία.

REIMA RAIJAS

Γεννήθηκε στην Φινλανδία, όπου ξεκίνησε τις πιανιστικές του σπουδές.

Συνέχισε στην Ακαδημία Ferenc Liszt της Βουδαπέστης (δίπλωμα σολίστ με διάκριση και ανώτερες θεωρητικές σπουδές) κοντά στους Sandor Falvai, Ferenc Rados, Zoltan Kotcis. Παρακολούθησε διεθνή σεμινάρια μεγάλων ερμηνευτών όπως των Bela Davidovitch, Gyorgy Sebok, Tomas Vasary, Andras Schiff κ.ά.

Έχει τιμηθεί με το βραβείο Καλών Τεχνών της Φινλανδίας. Έχει πραγματοποιήσει εμφανίσεις στην Ουγγαρία, Σουηδία, Ιταλία, Βουλγαρία. Στην Ελλάδα έχει δώσει ρεσιτάλ στην Αθήνα, στις Διεθνείς Μουσικές Ημέρες της Θεσσαλονίκης, στο Φεστιβάλ Πάτρας και σε άλλες πόλεις, ενώ έχει συμπράξει ως σολίστ με Συμφωνικές Ορχήστρες στη Φινλανδία, Ουγγαρία και Ελλάδα.

Ο Reima Raijas έχει επίσης ηχογραφήσει για το ραδιόφωνο και την τηλεόραση στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Το ρεπερτόριό του είναι ευρύτατο και περιλαμβάνει έργα όλων των εποχών. Έκανε επίσης πολλές μεταγραφές συμφωνικών έργων για ένα ή δύο πιάνο.

Ο Ρέιμα Ραϊας είναι καθηγητής πιάνου και μουσικής δωματίου στο Ωδείο Φίλιππος Νάκας και συνεργάτης στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα εκκλησιαστικού οργάνου του Μεγάλου Μουσικής Αθηνών.

.....

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Α΄ μέρος

EDWARD ELGAR

(1857-1934)

*Εισαγωγή και Allegro για κουαρτέτο εγχόρδων
και ορχήστρα εγχόρδων, Opus 47*

Moderato - Allegro

Soli: Δ. Χανδράκης

Α. Τζίμα

Λ. Κύηνη

Δ. Πάτρας

Α΄ εκτέλεση

CAMILLE SAINT-SAËNS

(1835-1921)

*Το καρναβάλι των ζώων,
για δύο πιάνο και ορχήστρα*

Εισαγωγή και βασιλικό εμβατήριο του λιονταριού

Κότες και κόκοροι

Μουλάρια

Χελώνες

Ελέφαντας

Καγκουρώ

Ενυδρείο

Πρόσωπα με μακριά αυτιά

Κούκος στο δάσος

Πτηνοτροφείο

Πιανίστες

Απολιθώματα ζώων

Κύκνος

Φινάλε

Πιάνα: **ΜΕΡΟΠΗ ΚΟΛΛΑΡΟΥ**
ΡΕΙΜΑ ΡΑΙΙΑΣ

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Β' μέρος

ARVO PÄRT

(1935)

Cantus in Memoriam Benjamin Britten
για ορχήστρα εγχόρδων και μία καμπάνα**GEORGES BIZET**

(1838-1875)

*Συμφωνία αρ. 1 σε ντο μείζονα*Allegro vivo
Adagio
Allegro vivace
Allegro vivaceΜουσική διεύθυνση: **RICHARD STUDT**

EDWARD ELGAR

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ALLEGRO ΓΙΑ ΚΟΥΑΡΤΕΤΤΟ ΕΓΧΟΡΔΩΝ ΚΑΙ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΕΓΧΟΡΔΩΝ, OPUS 47

Όπως αναγνωρίστηκαν ο Σιμπέλιους και ο Νίλσεν στις Σκανδιναβικές χώρες, έτσι και ο Έλγκαρ έγινε γνωστός στην πατρίδα του, την Αγγλία, κατά την ίδια χρονική περίοδο, δηλαδή γύρω στα 1890. Ο Έντουαρντ Έλγκαρ γεννήθηκε το 1857 κοντά στο Worcester. Ο πατέρας του ήταν κουρδιστής οργάνων και έμπορος μουσικών ειδών. Αν και ο μικρός Έλγκαρ δεν είχε οργανωμένη μουσική παιδεία, μπορούσε να κερδίζει το ψωμί του σε νεαρή ηλικία, παίζοντας βιολί, εκκλησιαστικό όργανο και φαγκότο και παραδίδοντας μαθήματα. Μέχρι το 1890 έγραψε μόνο σποραδικά μουσικά έργα, αλλά η πίστη του στον εαυτό του τον οδήγησε στο Λονδίνο, όπου αρχικά δεν είχε μεγάλη επιτυχία. Μόνο το 1899 με το έργο του *Παραλλαγές Αίνιγμα* και το 1990 με το ορατόριο *Το όνειρο του Γερόντιου* κατάφερε να αναγνωριστεί. Η συνθετική του δραστηριότητα κρατάει περίπου μέχρι το 1920, καταλήγοντας με το εκφραστικό *Κοντσέρτο για βιολοντσέλλο σε μι ελάσσονα*, ενώ στη συνέχεια στρέφεται κυρίως στη διεύθυνση δικών του έργων. Πέθανε το 1934.

E. Elgar

Στα συμφωνικά του έργα, όπως και στα κοντσέρτα, επηρεάστηκε κυρίως από ρομαντικούς συνθέτες όπως τον Μπραμς ή τον Βάγκνερ, αλλά ανέπτυξε ένα προσωπικό μουσικό ιδίωμα, έτσι ώστε σήμερα να θεωρείται ο πιο σημαντικός ρομαντικός συνθέτης της Αγγλίας.

Το 1904 ένας φίλος του εκδότης του πρότεινε να γράψει ένα μικρό έργο για έγχορδα για τη νεοσύστατη Συμφωνική Ορχήστρα του Λονδίνου. Ο Έλγκαρ γράφει την *Εισαγωγή και Allegro*, έργο 47, εμπνευσμένος από μία μελωδία της Ουαλλίας, την οποία είχε ακούσει το 1901 σε διακοπές. Το έργο πρωτοπαίχτηκε στις 8 Μαρτίου του 1905 με αρκετά ευνοϊκή ανταπόκριση από το κοινό. Όταν ρώτησαν πώς καταφέρνει να γράφει τόσο πειστικά για τα έγχορδα, ο συνθέτης απάντησε πως είχε μελετήσει τον «γέρο-Χαιντελ».

Το έργο *Εισαγωγή και Allegro* αντιπαραθέτει στην ορχήστρα εγχόρδων ένα κουαρτέτο εγχόρδων και οι δύο ομάδες συμπράττουν αρμονικά. Ένα *moderato* σε σολ ελάσσονα λειτουργεί σαν *Εισαγωγή* για το κύριο μέρος, το *Allegro*. Το θεματικό υλικό της Εισαγωγής θα κυριαρχήσει και στο γρήγορο μέρος, όπου όμως παρουσιάζεται σε νέα διάθεση με μείζονα τρόπο.

Στο κέντρο του γρήγορου μέρους βρίσκεται μία φούγκα πάνω σ' ένα καινούριο θέμα. Ο φίλος του είχε πει στην πρόταση του: «*Θα μπορούσες να γράφεις μια μοντέρνα φούγκα για έγχορδα, αυτό θα πουλούσε σαν ζεστά κέϊκ*». Το έργο όμως ολοκληρώνεται με την επαναφορά του κυρίου θέματος, με το οποίο ο Έλγκαρ επιτυγχάνει την μεγάλη κορύφωση στο τέλος. Αυτό το σχετικά μικρό έργο αντικατοπτρίζει ωστόσο τις πιο λεπτές πτυχές του συνθέτη.

CAMILLE SAINT-SAËNS

«ΤΟ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ ΤΩΝ ΖΩΩΝ», ΓΙΑ ΔΥΟ ΠΙΑΝΑ, ΦΛΑΟΥΤΟ, ΚΛΑΡΙΝΕΤΟ, ΒΙΟΛΟΝΤΣΕΛΟ, ΚΟΝΤΡΑΜΠΑΣΟ ΚΑΙ ΞΥΛΟΦΩΝΟ

Η «ζωολογική αυτή φαντασία» γράφηκε από τον Σαιν-Σανς το Φεβρουάριο του 1886 για το ετήσιο κοντσέρτο του βιολοντσέλα Λεμπούκ που δινόταν στην περίοδο των Απόμενων. Η πρώτη εκτέλεση δόθηκε με τον συνθέτη και τον Diemer στα δύο πιάνο, κι έγινε δεκτή με πολύ ενθουσιασμό. Το έργο επαναλήφθηκε λίγες μέρες αργότερα και για τρίτη φορά σε περιορισμένο κύκλο κατά παράκληση του Λιστ.

Ο συνθέτης, ύστερα από μερικά χρόνια, απαγόρευσε όσο ζούσε κάθε εκτέλεσή του, επέτρεψε όμως μετά τον θάνατό του με ειδική διάταξη της διαθήκης του, την έκδοση και την εκτέλεση του έργου.

Το «Καρναβάλι των ζώων» είναι γραμμένο με πηγαίο χιούμορ και με εκπληκτική επιδεξιότητα στον χαρακτηρισμό των διαφόρων ζώων. Είναι ένα αληθινό καρναβάλι, όπου τα ζώα παρελαύνουν το καθένα με το μουσικό του πορτραίτο καμωμένο με χιούμορ, αλλά και με συμπάθεια. Το έργο είναι γραμμένο για δύο πιάνο, φλάουτο, μικρό φλάουτο, κλαρίνο, ξυλόφωνο, τσελέστα και έγχορδα. Αποτελείται από τα ακόλουθα 14 σύντομα μέρη:

1. *Εισαγωγή και Βασιλικό Εμβατήριο του Λιονταριού.* Τα δύο πιάνο και τα έγχορδα δίνουν τον τόνο της μεγαλοπρέπειας στην είσοδο του λιονταριού.
2. *Κότες και Κακόροι,* πιάνο και έγχορδα συνδυάζονται στη σπαρταριστή αυτή σκηνή του κατετσιού.
3. *Μουλάρια* («ζώα γοργοπόδαρα»). Τα δύο πιάνο μόνα τους ζωγραφίζουν με θαυμαστή δεξιότητα τον ανήσυχο χαρακτήρα των μουλαριών.
4. *Χελώνας.* Το πρώτο πιάνο με τρίχα σε μια συνεχή αργή κίνηση συνοδεύει το τραγούδι που σε «ουίσονο» εκτελούν τα έγχορδα. Εδώ ο Σαιν-Σανς χρησιμοποιεί δύο αποσπάσματα από την οπερέτα του Όφενμπαχ *Ο Ορφείας στον Άδη*, Μονάχα που η ταχύτητα παίρνει τον ρυθμό της χελώνας.
5. *Ο Ελέφας.* Το κοντραμπάσο, ενσαρκώνοντας τον ελέφαντα, εκτελεί με πομπώδες ύφος ένα βαλς με συνοδεία του δεύτερου πιάνου. Ο Σαιν-Σανς χρησιμοποιεί ένα τμήμα από τον *Χορό των Συλφιδών της Καταδίκης του Φάουστ* του Μπερλιόζ και μια μακρινή υπόμνηση του Σκέρτσου από το *Όνειρο Θερινής Νύκτας* του Μέντελσον.
6. *Καγκουρά.* Με χαριτωμένο τρόπο τα δύο πιάνο ζωγραφίζουν σε ένα σύντομο σκίτσο τα ιδιόρρυθμα στο περπάτημά τους αυτά ζώα.
7. *Ενυδρεία.* Τα ψάρια γλιστρούνε απαλά μέσα από την αληθινή «ρευστή» ατμόσφαιρα, που ο συνθέτης δημιουργεί με το φλάουτο, την τσελέστα, τα δύο πιάνο και τα έγχορδα.

C. Saint-Saëns

8. *Πρόσωπα με μακριά αυτιά.* Τα συμπαθητικά αυτά ζώα τα εμπιστεύεται ο συνθέτης στα πρώτα και δεύτερα βιολιά.

9. *Ο Κούκος στο βάθος του δάσους.* Ο Κούκος είναι το πουλί που πολλοί συνθέτες έχουν μιμηθεί. Εδώ, μέσα από μια εμπρεσιονιστική ατμόσφαιρα των πιάνων, ξεπροβάλλει απaráλλακτο διαρκώς και μονότονο το «κούκου» του πουλιού.

10. *Πτηνοτροφείο.* Εύθυμα, ζωηρά και φλύαρα τα πουλιά σ' ένα τόνο που το φλάουτο χαράσσει με πολλή σβελτοσύνη.

11. *Πιανίστες.* Μαθητευόμενοι ασκούνται με κάποια αδεξιότητα στο Ηαποη τους.

12. *Απολιθώματα ζώων.* Με εξαιρετικό χιούμορ και μπρίο βάζει ο Σαιν-Σανς στο χορό τα απολιθωμένα ζώα. Κι ανακατεύει μαζί αποσπάσματα από το δικό του *Danse Macabre* και από την *Άρια της Ροζίνας* στον *Κουρέα της Σεβίλλης* με γαλλικά δημοτικά τραγούδια.

13. Τελευταίο αφήνει ο συνθέτης τον *Κύκνο*. Με βιολοντσέλο σόλο και τα δύο πιάνο δίνει με πολλή εκφραστικότητα ένα συμπαθητικό «πορτραίτο» του, με την απαλοσύνη και τη χάρη της κίνησης και το λίκνισμα του ζώου μέσα στο νερό.

14. *Φινάλε.* Γενική παρέλαση όλων των ζώων σε ατμόσφαιρα πανηγυρική.

† Σόλων Μιχαηλίδης

ARVO PÄRT

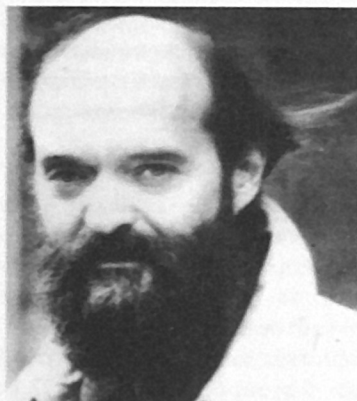
«CANTUS ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ BENJAMIN BRITTEN» ΓΙΑ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΕΓΧΟΡΔΩΝ ΚΑΙ ΜΙΑ ΚΑΜΠΑΝΑ

Το έργο *Cantus* (ύμνος) στη μνήμη του Μπέντζαμιν Μπρίττεν γράφηκε το 1977 και έτσι ανήκει στην περίοδο «tintinnabuli» του Pärt.

Μια μοναδική καμπάνα προστίθεται στην ορχήστρα εγχόρδων η οποία δηλώνει μεταξύ άλλων την επιρροή του ήχου της καμπάνας, που συσχετίζεται άμεσα με την τελευταία περίοδο του συνθέτη.

Η δομή του έργου είναι επίσης χαρακτηριστική στην απλότητά της: η βασική της ιδέα είναι μία κατιούσα κλίμακα λα ελάσσονα η οποία παίζεται συγχρόνως σε τρεις διαφορετικές ταχύτητες. Εδώ φαίνεται πως ο συνθέτης αντιπροσωπεύει τις τελευταίες νέες τάσεις στη σύνθεση, οι οποίες επιστρέφουν στις τονικές βάσεις και εγκαταλείπουν την ατονικότητα.

Ο ίδιος ο συνθέτης εξηγεί πώς παροτρύνθηκε να γράψει αυτό το έργο: «Γιατί η ημερομηνία του θανάτου του Μπέντζαμιν Μπρίττεν - 4 Δεκεμβρίου 1976 - άγγιξε μια τέτοια χορδή της καρδιάς μου; Εκείνο τον καιρό βρισκόμουν προφανώς στη θέση στην οποία μπορούσα να αναγνωρίσω το μέγεθος μιας τέτοιας απώλειας - και μόλις είχα ανακαλύψει τον Μπρίττεν. Μόλις πριν από το θάνατό του άρχισα να αξιολογώ την ασυνήθιστη καθαρότητα της μουσικής του... και πέρα από αυτό, ήθελα να συναντήσω τον Μπρίττεν προσωπικά - και τώρα... αυτό δεν θα μπορούσε να γίνει ποτέ».

A. Pärt

Evelin Voigtmann

GEORGES BIZET

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΑΡ. 1 ΣΕ ΝΤΟ ΜΕΙΖΟΝΑ

Ο Μπιζέ, έγραψε τρεις συμφωνίες, από τις οποίες η δεύτερη έχει καταστραφεί.

Η πρώτη συμφωνία γράφηκε όταν ο συνθέτης ήταν ακόμη δεκαεφτά χρονών, μαθητής στο Κονσερβατουάρ, μέσα σε τέσσερις εβδομάδες (από τις 29 Οκτωβρίου ως τα τέλη Νοεμβρίου του 1855). Το καταπληκτικό αυτό επίτευγμα, που συναντούμε μονάχα σε συνθέτες σαν τον Μότσαρτ, τον Σούμπερτ ή τον Μέντελσον, δεν φαίνεται να έκανε ιδιαίτερη εντύπωση στον ίδιο το συνθέτη, που δεν επεδίωξε καμιά εκτέλεση του έργου. Έτσι το έργο παρέμεινε στο σκοτάδι, ωστόσο ανεκάλυψε το χειρόγραφο της συμφωνίας στη βιβλιοθήκη του Κονσερβατουάρ ο Σκώτος μουσικολόγος και βιογράφος του Parker. Ο Πάρκερ έδειξε το χειρόγραφο στο μεγάλο μαέστρο Βάϊνγκαρτνερ, που έδωσε την πρώτη εκτέλεση της συμφωνίας στη Βασιλεία στις 26 Φεβρουαρίου 1935, ογδόντα ολόκληρα χρόνια μετά τη σύνθεσή της. Έκτοτε έκανε λαμπρή σταδιοδρομία!

G. Bizet

Η συμφωνία αυτή, βγαλμένη από την καρδιά και το πνεύμα ενός μεγαλοφυούς εφήβου, είναι γεμάτη νεανική δροσιά και δύναμη, χάρη και σφρίγγος. Από την καθαρά τεχνική πλευρά στο πλάσιμο της συμφωνικής φόρμας και το χειρισμό της ορχήστρας βρίσκεται στην πρώτη γραμμή παρόμοιων νεανικών έργων των πιά μεγάλων δημιουργών. Αναγνωρίζει βέβαια κανείς επιδράσεις, όπως είναι φυσικό, της κλασικής συμφωνικής παραδόσεως. Αλλά πολύ εντυπωσιακή είναι η συγγένεια με τον Σούμπερτ, του οποίου ο Μπιζέ δε γνώριζε το συμφωνικό έργο. Το έργο παρουσιάζει ακόμη μια διείσδυση ενός αδιόρατου μελοδραματικού πνεύματος, που κυριαρχεί στο δημιούργό του.

Η πρώτη κίνηση είναι κτισμένη σε δύο αντιτιθέμενα θέματα, από τα οποία το πρώτο, που προβάλλεται με πολλή έμφαση από τα έγχορδα, πλέκεται κατά τη μετοβενική τακτική, πάνω στο άρπισμα της συγχορδίας της τονικής και στηρίζεται πάνω σ' ένα χαρακτηριστικό ρυθμικό σχήμα, ενώ το δεύτερο, πολύ μελωδικό, τραγουδιέται με πολλή εκφραστικότητα από το όμμοε.

Η δεύτερη κίνηση ξετυλίγεται όλη μέσα σε μian ατμόσφαιρα ρεμβασμού και εσωτερικής ενατένισης. Το κύριο θέμα, με ανάλαφρο μελισματικό χαρακτήρα, είναι γεμάτο λεπτό και ευγενικό αίσθημα και, μετά από μια σύντομη προετοιμασία της ορχήστρας, προβάλλεται με λυρική θερμότητα από το όμμοε, που, παρά την περιοδική συμμετοχή κι άλλων οργάνων, είναι ο κύριος τραγουδιστής.

Ένα σύντομο φουγάτο, στηριγμένο σ' ένα θέμα βγαλμένο από στοιχεία της εισαγωγής παρεμβάλλεται απαλά, στη μέση, αρχικά από τα έγχορδα, με συμμετοχή κατόπιν των ξύλινων πνευστών.

Η τρίτη κίνηση είναι ένα πολύ γρήγορο μενουέτο, στην πραγματικότητα ένα ζωηρό και γεμάτο δυναμισμό σκέρτσο. Το Τρίο, μολονότι χρησιμοποιεί το ίδιο θεματικό υλικό, στηρίζεται σ'ένα διπλό ισοκράτη, που του δίνει ένα χαρακτήρα λαϊκού χορού συνοδευόμενου από γκαΐντα.

Η τελευταία κίνηση είναι καθαυτό προφητική. Μέσα της προδιαγράφεται ο ερχομός της *Κάρμεν*. Αληθινά, το πρώτο θέμα, που εμφανίζεται στα πρώτα βιολιά, θυμίζει το μοτίβο του εμβατηρίου και της φανφάρας που θριαμβευτικά αναγγέλει στην τελευταία πράξη τη νίκη του ταυρομάχου (που χρησιμοποιείται και στο Πρελούντιο της όπερας), ενώ το σύντομο επεισόδιο με χαρακτήρα εμβατηρίου, που ενώνει το πρώτο με το δεύτερο θέμα, είναι σωστός πρόδρομος του τραγουδιού των χαμινιών στην πρώτη πράξη. Το δεύτερο, γλυκό και εκφραστικό θέμα πλέκεται στην επεξεργασία με πολλή επιδεξιότητα και πολύ μπρίο με το πρώτο θέμα.

† Σόλων Μιχαηλίδης

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΕΛΕΤΩΝ
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ****ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 17 ΜΑΡΤΙΟΥ 2000, ΩΡΑ 21.00***Μουσική διεύθυνση :* **ΛΙΖΑ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΥ***Πιάνο :* **ΜΑΡΙΛΕΝΑ ΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ**

- C. DEBUSSY :** *Μικρή σουίτα για ορχήστρα, Α' εκτέλεση*
W.A. MOZART : *Κοντσέρτο για πιάνο και ορχήστρα σε μι ύφεση
μείζονα, KV 271*
S. RACHMANINOFF : *Συμφωνικοί χοροί, Opus 45, Α' εκτέλεση*

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 31 ΜΑΡΤΙΟΥ 2000, ΩΡΑ 21.00**ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΑ 75 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ***Μουσική διεύθυνση :* **MAXIM SHOSTAKOVICH***Πιάνο :* **ΑΡΗΣ ΓΑΡΟΥΦΑΛΗΣ**

- D. SHOSTAKOVICH :** *Συμφωνιέτα για ορχήστρα εγχόρδων, Opus 110α*
» : *Κοντσέρτο αρ. 2 για πιάνο και ορχήστρα σε ρε
μείζονα, Opus 102*
» : *Συμφωνία αρ. 6, Α' εκτέλεση*

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 7 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2000, ΩΡΑ 21.00*Μουσική διεύθυνση :* **ΚΑΡΟΛΟΣ ΤΡΙΚΟΛΙΔΗΣ****Σ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ :** *Δύο βυζαντινά σκίτσα***A. BRUCKNER :** *Συμφωνία αρ. 9 σε ρε ελάσσονα*

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 14 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2000, ΩΡΑ 21.00

Μουσική διεύθυνση : **CHRISTIAN MANDEAL**

Βιολί : **ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΟΛΥΖΩΪΔΗΣ**

J. SIBELIUS : *Κοντσέρτο για βιολί και ορχήστρα σε ρε ελάσσονα, Opus 47*

L.v. BEETHOVEN : *Συμφωνία αρ. 2 σε ρε μείζονα, Opus 36*

ΜΕΓΑΛΗ ΤΕΤΑΡΤΗ 26 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2000, ΩΡΑ 21.00

Μουσική διεύθυνση : **EMIR SAUL**

Σοπράνο : **ΤΖΙΝΑ ΠΟΥΛΟΥ**

Μέτζο-σοπράνο : **MARINA ΦΙΔΕΛΗ**

Τενόρος : **ΓΙΑΝΝΗΣ ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ**

Μπάσος : **ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΣΤΑΜΠΟΓΛΗΣ**

ΧΟΡΩΔΙΑ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Διεύθυνση χορωδίας : **ΤΡΙΣΕΥΓΕΝΗ ΚΑΛΟΚΥΡΗ**

G. ROSSINI : *Stabat Mater για σολίστες, χορωδία και ορχήστρα*

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Διευθυντής: ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΚΑΒΑΚΟΣ • Μόνιμος Αρχιμουσικός: ΚΑΡΟΛΟΣ ΤΡΙΚΟΛΙΔΗΣ

Α΄ ΒΙΟΛΙΑ

Κωνσταντίνος Πασσαλίδης
 Δημήτρης Χανδράκης
Εξάρχοντες
 Μίκης Μικηλίδης
 Γιώργος Πετρόπουλος
Κορυφαίοι Α΄
 Μαρία Δρούγου
 Μαρία Σουέρεφ
 Φώτω Θεοφάνους
 Εύη Δελφινόπουλου
 Κρυστάλλης Αρχοντής
 Ευάγγελος Παπαδημήτρης
 Αναστασία Μισυρλή
 Μαρία Εκλεκτού
 Ειρήνη Ντραγκνεβα
 Γιώργος Κανδυλίδης
 Έκτωρ Λάμπας
 Πόπη Μυλαράκη

Β΄ ΒΙΟΛΙΑ

Ανθή Τζίμα
 Ντάρια Κάτσιου
Κορυφαίοι Α΄
 Νικόλαος Αρχοντής
Κορυφαίοι Β΄
 Μιχης Τοπσιδης
 Ιουλια Γκουντιμποβα
 Αθανάσιος Θεοδωρίδης
 Αλκέτας Τζιαφέρης
 Δέσποινα Παπαστεργίου
 Isabelle Both
 Ευαγγελία Κουζώφ
 Κωνσταντίνα Πολυζωΐδου
 Μαρία Σπανού
 Έλλη Ζαχαριάδου

ΒΙΟΛΕΣ

Νεοκλής Νικολαΐδης
 Lütz Kühne
Κορυφαίοι Α΄
 Γεώργιος Καμένος
 Πουλκερία Σεϊρά
Κορυφαίοι Β΄
 Νικόδημος Δέλλιος
 Ειρήνη Παραλικά
 Χρήστος Βλάχος
 Φελισσια Ποπικά
 Κατερίνα Μητροπούλου
 Αλεξάνδρα Βόλτση
 Δημοσθένης Φωτιάδης
 Αγγελική Βασιλειάδου

ΒΙΟΛΟΝΤΣΕΛΑ

Δημήτρης Πάτρας
 Δημήτρι Γκουντιμποβ
Κορυφαίοι Α΄
 Ρένος Μπαλτάς
 Νικόλαος Καβάκος
Κορυφαίοι Β΄
 Γεώργιος Μανώλας
 Ανθή Κοντογιαννάκη
 Βίκτωρ Δάβερης
 Απόστολος Χανδράκης
 Δημήτρης Πολυζωΐδης
 Ζόραν Στέπιτς
ΚΟΝΤΡΑΜΠΑΣΑ
 Γεώργιος Γράλιστας
 Λάσκαρης Θεοδωρίδης
Κορυφαίοι Α΄
 Χαράλαμπος Χειμαριός
 Ειρήνη Παντελίδου
Κορυφαίοι Β΄
 Αναστάσιος Μαυρουδής
 Ελένη Μπουλασίκη
 Ιωάννης Χατζής
 Λεωνίδας Κυρίδης

ΦΛΑΟΥΤΑ

Πέτρος Σουσάμογλου
 Ηλίας Μακοβέι
Κορυφαίοι Α΄
 Νικόλαος Δημόπουλος
 Γεώργιος Κανάσος
 Ιωάννης Ανισέγκος
Κορυφαίοι Β΄
 Νίκος Κουκής

ΟΜΠΟΕ

Δημήτρης Κίτσος
 Δημήτρης Σαφαρίδης
Κορυφαίοι Α΄
 Νικόλαος Καλαζιβίδης
 Βλαντιμίρ Γκάνεβ
 Κωνσταντίνος Χασιάωτης
Κορυφαίοι Β΄
 Θωμάς Μητριζάκης

ΚΛΑΡΙΝΕΤΑ

Κοσμάς Παπαδόπουλος
 Χρήστος Γρασινίδης
Κορυφαίοι Α΄
 Πόλλα Σιμθ-Διαμαντή
 (κουαρτίνο)
 Οβίντιου Καπέσκου
Κορυφαίοι Β΄
 Βασίλης Καρτζίβας

ΦΑΓΚΟΤΑ

Βασίλης Ζαρόγκας
 Γιώργος Πολίτης
Κορυφαίοι Α΄
 Μαλίνα Ηλιοπούλου
 Κωνσταντίνος Βαβαλάς

ΚΟΡΝΑ

Εμμανουήλ Ιορδανίδης
 Christian Beemelmans
Κορυφαίοι Α΄
 Βασίλης Βραδέλης
 Παντελής Φέιζο
Κορυφαίοι Β΄
 Νίκος Δραγομάνοβιτς
 Κωνσταντίν Ιστράτε

ΤΡΟΜΠΕΤΕΣ

Σπύρος Παπαδόπουλος
 Γρηγόριος Νέτσκας
Κορυφαίοι Α΄
 Γεώργιος Αβράμογλου
Κορυφαίος Β΄
 Ιωάννης Σισμανίδης
 Δημήτρης Κουρατζίνος

ΤΡΟΜΠΟΝΙΑ

Γιώργος Κόκκορας
 Αθανάσιος Πτώνας
Κορυφαίοι Α΄
 Δημήτριος Νέτσκας
 Φώτης Δράκος
Κορυφαίοι Β΄
 Βαγγέλης Μπαλτάς
ΤΟΥΜΠΑ
 Γιώργος Τηνιακούδης
Κορυφαίος Β΄

ΤΥΜΠΑΝΑ

Δημήτριος Βίττης
 Βλαντιμίρ Αφανάσιεφ
Κορυφαίοι Α΄

ΚΡΟΥΣΤΑ-ΞΥΛΟΦΩΝΟ-ΚΑΜΠΑΝΑ-ΑΡΜΟΝΙΚΑ

Κωνσταντίνος Χανής
Κορυφαίος Β΄
 Ελευθέριος Αγγουριδάκης
ΠΙΑΝΟ-ΤΣΕΜΠΑΛΟ
 Μαρίλένα Λιακοπούλου
ΑΡΠΑ
 Γεωργία Ξαγαρά
ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΣ
 Βασίλης Ξαγαράς

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ - ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ

Τα γραφεία της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης στεγάζονται στη **ΜΟΝΗ ΛΑΖΑΡΙΣΤΩΝ**, Κολοκοτρώνη 21, 564 30 Σταυρούπολη, τηλ. 60.29.70, 58.91.63 και fax: 60.48.54.

Εισιτήρια προπωλούνται από το **Ταμείο της Κεντρικής Σκηνής του Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος** (Μέγαρο Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών), τηλ. 223.785, Τρίτη-Τετάρτη-Πέμπτη 10.00-13.00 και 18.00-20.00, Παρασκευή 10.00-13.00 και το απόγευμα της συναυλίας 19.0-21.00 από το Ταμείο της ΚΟΘ στην Αίθουσα Τελετών του Α.Π.Θ.

Πλατεία: ..... Δρχ. 3.500

Εξώστης-Πλαϊνό διάζωμα: ..... Δρχ. 2.500

Φοιτητικά: ..... Δρχ. 1.500

Επιμέλεια προγράμματος: ΑΣΠΑ ΜΑΛΤΣΙΔΟΥ

Μακέτα εξωφύλλου: ΜΕΛΙΝΑ ΜΑΛΤΣΙΔΟΥ

Φωτοσύνθεση-Φίλμ-Εκτύπωση:

'ΛΙΘΟΓΡΑΦΙΑ' Ι. Αντωνιάδης - Θ. Ψαρράς Ο.Ε.

Μοναστηρίου 242 - Τηλ.: 554.116 - Fax: 553.274

Δρχ. 500

ΗΧΟΣ ΥΨΗΛΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

Βασιλάκης

- ▶ Παπάφη 171 - Κ. Τούμπα
Τηλ.920.905 - Θεσσαλονίκη
- ▶ Παπάφη 175 - Κ. Τούμπα
Τηλ.914.243 - Θεσσαλονίκη
- ▶ Ιατρού Γωγούση 15
Σταυρούπολη - Θεσσαλονίκη
Τηλ.602.620-4
- ▶ Μ.Αλεξάνδρου 79 - Κατερίνη
Τηλ.0351/ 77.240- 2
- ▶ Μητροπόλεως 37 - Βέροια
Τηλ.0331/ 74.080-2
- ▶ Πατριάρχου Διονυσίου 4
Δράμα - Τηλ.0521 / 48.501-3
- ▶ Ανδριανουπόλεως 8
Καλαμαριά - Θεσσαλονίκη
Τηλ.418.600
- ▶ Π.Μελά 24 - Θεσσαλονίκη
- ▶ Μητροπόλεως 39 - Βέροια
Τηλ.0331/ 74.080-2

Α Ι Σ Θ α ν θ ε ί τ ε !

Με την ευγενική χορηγία της εταιρίας Βασιλάκης α.ε.